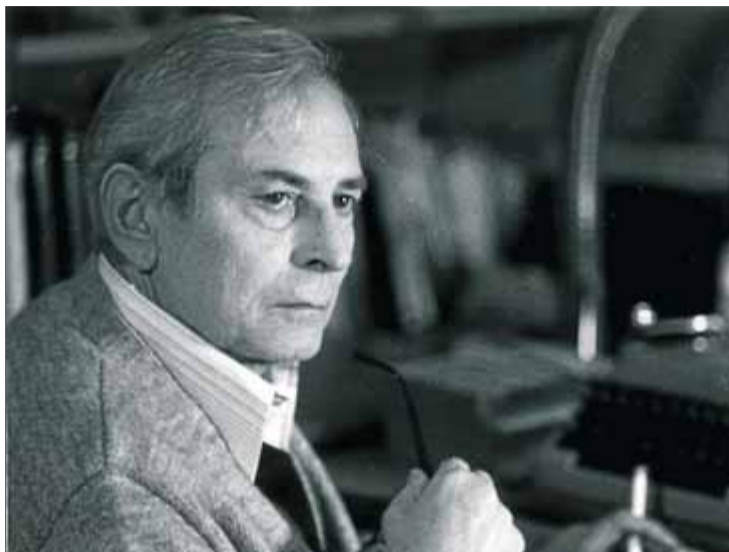

Noms propis del Maresme

Francesc Grau i Viader

26

Francesc Grau i Viader fotografiat en diversos moments de la seva vida; al centre, ja de gran ■ ARXIU

Fomentant la llengua

LLETRES • Grau va ser professor de llengua catalana, va dirigir i fundar algunes publicacions i també va escriure llibres sobre les seves vivències, generalment, sobre la seva etapa a la guerra **CALELLA** • La major part de la seva vida la va passar en aquesta població, on va impulsar un certamen literari i va fundar i dirigir publicacions locals

Ivette Ballesteros / El 9 Nou
CALELLA

La major part de la vida de Francesc Grau i Viader va transcórrer a Calella, la població que el 1993 el va distingir amb la Medalla d'Or de la Ciutat per tot el que va suposar l'existència de la seva figura.

Grau té una llarga trajectòria, i sempre lligada a les lletres però des de diversos vessants. Va ser professor de llengua catalana, es va dedicar al periodisme i va signar diversos llibres. A Calella hi va fer de professor donant classes de llengua catalana a la biblioteca i també va dirigir algunes publicacions locals com *El Nunci*. Actualment, entre les referències que hi ha de la seva figura al poble maresmenc, hi ha un centre de formació permanent que porta el seu nom.

Allistat a l'exèrcit

Francesc Grau va cursar l'ensenyament primari al col·legi dels Escolapis de Calella i, després, el Batxillerat a l'institut de Mataró. Va ser

Escriptor

Francesc Grau i Viader va ser escriptor, però també professor de català i periodista. Va néixer el 29 de novembre del 1920 a Calella i va morir a la mateixa població del Maresme l'1 de novembre del 1997. Tot i que la Guerra Civil Espanyola i la vida militar el van apartar del seu poble natal, sempre va estar vinculat a Calella, on va fer de professor de català a la biblioteca i també hi va dirigir revistes locals com *El Nunci*.

l'any 1938 quan es va incorporar a l'exèrcit de la República, en què va participar en les accions bèl·liques més importants del front de Catalunya. Va formar part de la coneguda com a "lleua del biberó", el primer front del Segre i després a la batalla de l'Ebre.

Malauradament, però, el primer dia de l'any 1939 les tropes franquistes el van agafar com a presoner i el van internar al camp de concentració de Logronyo, a la Rioja, i al de Miranda de Ebro, a Castella i Lleó. Des d'allà va ser destinat a un batalló de treballadors com a presoner de guerra i, després, va ser forçat a allistar-se a l'exèrcit, del qual es va llicenciar el 1945.

Al cap d'uns mesos va ser escollit secretari de la Cooperativa Obrera de Consum l'Amistat de Calella, en què va crear la secció de Cultura i va impulsar un certamen literari.

Llengua catalana

Un cop va obtenir el títol de català, va fer classes d'aquesta llengua a les biblioteques de Calella, Pineda de Mar i Tordera, entre el 1970 i el

1982. Durant aquesta època va ser quan es va dedicar al periodisme.

Periodisme i llibres

Grau va ser un dels fundadors de la revista de Calella *La Tralla* i també va col·laborar en revistes que s'editaven a Barcelona com *El Pont* i

Va ser empresonat pels franquistes i internat als camps de concentració de Logronyo i Miranda de Ebro

L'Avenç. També va ser llavors quan Grau va participar en actes com el cicle de conferències *La Guerra Civil*, el 1978, o en l'assemblea de caputxins de Sarrià, celebrada el 1979, en què es va posar a debat el text que havien signat 154 intel·lectuals sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Al seu poble, des del 1981 fins al 1991, també hi va dirigir la revista local *El Nunci* i va escriure un recull d'articles per la revista *Reporter* de l'Alt Maresme.

D'entre els llibres que Grau va signar destaquen els que li va publicar l'editorial Pòrtic titulats *Dues línies terriblement paral·leles*, el 1978, que el va escriure a partir d'un dietari perdut on relatava l'experiència de combatent, i *Rua de Captius*, el 1981, en el qual hi relata tot el que va viure durant el període com a presoner de guerra. L'Ajuntament de Calella també li'n va publicar dos: el primer l'any 1983 titulat *Com unes ales de gaviña i altres contes* i el segon, l'any 1985, amb el títol *Calella, flashback*. I per últim, la Banca Agrícola i Comercial d'Andorra va contribuir en la publicació de *Llum vermell*, l'any 1995.

Francesc Grau i Viader, que va morir el 1997 a Calella a l'edat de 76 anys, va rebre diversos reconeixements. A banda de la Medalla d'Or de la Ciutat que li va atorgar l'Ajuntament de Calella, en va rebre diversos de literaris. L'any 1976 va rebre el Puig i Llensa de narració, el 1985 el Josep Amatller d'assaig i el 1994 va rebre el premi novel·la curta Manuel Cerqueda. ■